

Norges eldste diakoner

Bibelen omtaler de eldste ca. 30 ganger. Og det legges stor vekt på eldste-begrepet også i mange sammenhenger. Diakoniens historie forteller oss også at det har vært gjort gode forsøk på å følge opp denne sak.

Alt første uken i men elevtid på Diakonhjemmet, i 1932, ble vi i det nye kull gjort oppmerksom på denne sak og vi ble bedt om å merke oss diakon Nordvik, som da var Norges eldste diakon. Han kom trofast til gudstjenesten i kapellet, så det var det god anledning til.

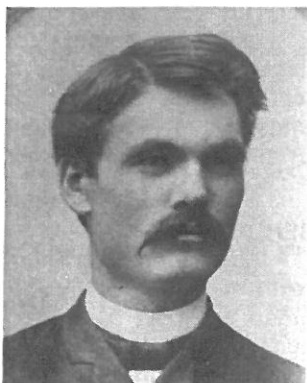
Jeg iaktok ham og lærte mye av ham, uten at han selv var klar over det. Etter hans død fortsatte jeg å iakta og lære av den eldste diakaonen og det fortsetter jeg med..

Nå har jeg lyst til å presentere for bladets lesere, de som har hatt og har, æren av å være Norges eldste diakon:

Av Gotfred Rekkebo

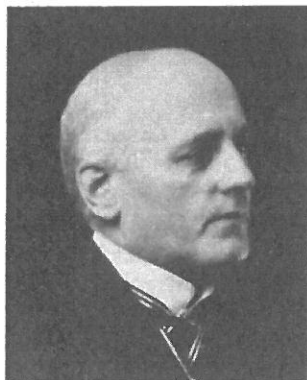

Den første var, som allerede nevnt: **Hartvig Kornelius Nordvik**. Han var født i 1864 i Trondenes. Han var en av de første elevene i 1890-91. Han var sjømann og ble «håndplukket» av forstander Hartvik Halvorsen på en kystreise han hadde for å vekke interesse for Lutherstiftelsens nye foretak: opprettelsen av Diakonhjemmet. Nordvik ble færdigutdannet og innviet i

1892, antagelig den første diakoninnvielse i Norge.

Etter forskjellige diakonstillinger ble han bestyrer for Hjemmet for Hjemløs Ungdom, i Vestre Aker, ikke langt fra Diakonhjemmet. Og det var som bestyrer og husfar, jeg iaktok ham på avstand i min elevtid. Det var en høgreist, værdig diakon. Og han var den selvskevne, eldste, i diakonflokket, respektert og sett opp til av alle. Han døde i 1941, 77 år gammel.

Så overtok diakon **Ole Anton Kihl-Larsen**, æren. Han var født i

1868, på Tromsøya. Han også var en av Hjemmets første elever og innviet i 1892.

Så langt vi vet er han den første diakon i Sjømannsmisjonens tjeneste, idet han ble sendt til Skottland etter innvielsen og gjorde tjeneste der, helt til 1910. Deretter ble han klokker i Larvik og til slutt i Sandar. Det ble sagt om ham, at han representerte «Det fine» i Broderforbundet. Det er nettopp slik jeg husker ham. Og jeg husker ham fra diakoninnvielsen i 1950 (Diakonhjemmets 60 årsjubeleum), da han og diakon Thuve, ledet innvielsesdiakonene inn i Ris kirke. Han døde i 1956, 88 år gammel.

Nr. 3 og den som overtok, var diakon **Haakon Arnljot Thuve**, født i Våler i 1968 og innviet i 1893.

Han var den første diakon som ble ansatt i Det Norske Misjonsselskap. Etter det ble han den første vaktmester på Menighetsfakultetet. Og etter det igjen: den første klokker i Holmenkollen kapell. Helt

naturlig inntok han plassen som den eldste blant oss, husker jeg. Best husker jeg ham fra sommeren 1951. Da kom den nyansatte leder for den nystartede diakoniavdeling i Det Lutherske Verdensforbund, til Norge. Diakon Thuve påtok seg å informere ham om Den mannlige diakoni hos oss.

Dr. Henry Whiting møtte en sikker eldstediakon som han siden aldri glemte. Diakon Thuve døde i 1960, 92 år gammel.

Den som stod for tur til å rykke fram i teten, var diakon **Hans Anton Johansen Hole**, født i Lesja i 1869 og innviet i 1895.

Etter noen stillinger i sykepleien, var han i 23 år leder for Breideblikk Kur- og Turisthotell og som sådan ble han den første diakon vi vet om, som kom bortil hotellbransjen. Han ble en markant ledertype innen sitt virkeområde. Og da han nærmet seg

pensjonsalderen, realiserte han en tanke han ivret meget for, nemlig å bygge et søsken-alders-pensjonat. Han gjennomførte prosjektet i sin hjembygd, Lesja. Der levde han sin alderdom og der døde han i 1963, 94 år gammel.

Nestemann, eldste, ble også en diakon Hole. En yngre bror av H.A.J. Hole, diakon **Jens Hole**, født i Lesja i 1874, overtok. Han ble innviet i 1897, det året Magdalena-hjemmdiakonene begynte å fable om å flytte til Steinrud. (Begge de to Holebrødrene ivret for kjøpet av Steinerud).

Diakon Jens Hole arbeidet så og si hele sitt yrkesaktive liv i åndssvakeomsorgen. Han ble en leder, som satte dype spor etter seg på det område. I 1915 ble han forstander på Tokerud, det senere Statens pleie- og arbeidshjem, i Bærum. Selvfølgelig ble han en av de diakoner som kom til å bety mest for Nærlandssaken i 1936 og siden. Men ved siden av alt dette, var han en markant personlighet innen diakonien og ytre misjonen. Han ble en gammel mann, men som diakon var han ung. Det fikk vi merke som opplevde 100 årsdagen hans i 1974. Han døde noen måneder etter 100 årsdagen. Da hadde han vært Norges eldste diakon i 10 år.

Den som så fulgte og sto framst, desverre, for bare ett års tid, var diakon **Christian Bernhard Gundersen**, født i Vanse i 1878 og innviet i 1902. Han var den første av eldste-diakonene, som er innviet på

vårt nåværende Diakonhjem, i dagligstuen (røntgenavd. i kjelleren på den Kir. avdeling).

Diakon Gundersen var antagelig den første forvalterassistent på DHj. Den tjenesten ble innledning til flere forvalter- og forstanderstillinger han hadde og som han arbeidet livet ut, i. Ærlig, tro og redelig som han var, ble han aktet og æret i alle kretser. Som pensjonister bodde Gundersen og frue, i Horten. Hver gang jeg var på gjennomreise som sekretær i Diakonforbundet, besøkte jeg dem. Inntrykkene jeg satt igjen med var solidhet, kallsbevissthet og troskap. Han døde i 1975, 97 år gammel.

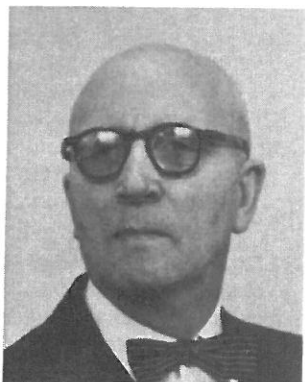
Og nå er vi kommet til den 7. i rekken.

Det ble **Steinar Sannes**, født i Seljord i 1879. Han ble innviet i 1914, det første kul forstander Reidar Kobre innviet.

Etter et par stillinger som indrem. sekr. og bestyrer av guttehjem, ble

han i 1923 klokker-diakon i Strømsø, Drammen. I den stillingen ble han værende til lenge over pensjonstiden. Prester kommer og går, sa menigheten, «men Sannes består». Det jeg husker ham best for, er hans iver for at diakonene skulle få ordnede lvisforsikringsforhold. Diakonforbundet har mye å være takknemlig for. Han ble 103 år gammel og døde i 1982. Da hadde han vært den eldste diakonen i 7 år.

Som nr. 8 kom diakon **Johannes Ramstad**. Han var født i Nerøy i 1891 og ble innviet i 1921.

Han arbeidet lenge som diakon i USA og var bl.a. ansatt som diakon ved Diakonisse-sykehuset i Chicago.

Kommet tilbake fra utlandet, gikk han inn i fengselsvesenet. Han var overdiakon ved Ila fengsel fra 1945 til han ble pensjonert i 1956: Og den som kjenner litt til klientellet på Ila i den tid, aner hva det krevdes av en overdiakon der. Diakon Ramstad klarte det.

Som pensjonist flyttet han tilbake til sitt hjemsted i Namdalen. Og stille og rolig og beskjeden som diakon Ramstad var, mistet vi kontakten med ham. Men jeg har hørt at han er død, men jeg vet ikke året og heller ikke har vi årstallet i Forbundets arkiv.

Men er opplysningen om at diakon Ramstad er død, riktig, så vet vi, at nr. 9 og nåværende eldste diakon, er diakon **Ingvald Refsås**. Som sin forgjenger er han N. Trønnder, født i 1893 på Inderøy.

Diakon Refsås ble innviet i 1920. Samme år tok han også eksamen ved Oslo Lærerskole. Kombinasjonen diakon og lærer kom så til å prege ham fra første stund av og hele tiden siden. Han avsluttet sine diakon/lærerstillinger med å grunnlegge skolen på Statens sykehus for epiletikere, Solberg i 1948 og arbeidet som lærer der i mange år.

Som sagt så vet vi ikke fra hvilket år han ble vår eldstemann. Men vi er glade for å vite at han er den eldste av oss idag. La oss som det sømmer seg, akte og ære ham. Den adr. jeg har på ham er: Krumv. 4, 1344 Haslum.

Så bør det nevnes at i hele fire tilfeller hadde den eldste diakon en datter, som ble Diakonhjemssøster, nemlig Borghild Kihl-Larsen, g. Bødtker – Bergliot Larsen Thuve, g. Fosland, – Ågot Hole (datter til Jens) g.? – og Anlaug Sannes, g. Pedersen.

Hvem blir så eldst etter diakon Ingvald Refsås? Ingen vet. Jeg vet bare at pr. i dag står det 30 navn på listen foran meg, før det evt. blir min tur.

Tilslutt sitter jeg spørrende igjen: Hvorfor har jeg hatt interesse, tid og krefter, til å grave i navn og data, for å skrive dette? Og det til et blad som Diakonos? Er ikke det å blande fagorientert tidsskriftstoff med dårlig, gammeldags mimring?

Det må da være det?

Men så gjør jeg det likevel.

Jeg gjør det for våre diakonale røtters skyld. Historien om Norges eldste diakoner forteller oss så meget om røttene våre. Historien forteller oss om noe meget vesentlig: Om et Gudgitt kall. Om fostringen til diakoner, slik at kallet virkelig gjøres. Om et vidt menighets-, kirke-, og diakonisyn når det gjelder diakoninnvielsen. For alle ni ble innviet likt, før de gikk ut i tjenesten. Tjenestene var i sannhet uensartet, men alle ni sier samstemt at: hva var vi som diakoner, uten innvielsen. I dag, ville antagelig bare 2-3 oppnådd diakoninnvielse, av de ni, og da etter å ha de første, famlede år i tjenesten bak seg – de årene en trengte til innvielsen mest.

Og så har jeg skrevet det, fordi historien om de ni er historien om: «engang diakon, alltid diakon».

Tjenesten i fokus på ungdomsfestival

(KPK) Forkynnelse med utfordringer til tjeneste vil pege pinsebevegelsens ungdomsfestival på Hedmarktoppen ved Hamar i begynnelsen av juli. Blant annet deltar den kjente svenske løperen Urban Widholm. Samtidig med hans besøk vil det bli presentert konkrete misjonsoppgaver for deltakerne. Talere på konferansen blir blant andre Leiv Holstad og Egil Svartdal. Som vanlig vil en rekke kjente sangere og musikere fra inn- og utland delta. Vi kan nevne Andrea Chrouch, Ingemar Olsson, Sigvart Dagsland, Laila Dahl, Peter Sandwall og Lars Mørliid og ungdomskoret fra Filadelfiakyrkan i Stockholm.